

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 2 שנה 2023

בית ספר: בית ספר סמי עופר לתקשורת M.A.

זכויות יוצרים ויצירות דיגיטליות בעידן המשחוק (גיימינג)

מרצים/ות:

ד"ר יובל קרניאל ykarniel@runi.ac.il

מספר הקורס:	27046	סוג הקורס:	בחירה	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	232270461	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

נושאי השיעורים והעבודות:

ההצדקה לזכות היוצרים בעידן הטכנולוגי

ציטוט, העתקה, מקוריות, וגבולותיהם

השפעת הקניין הרוחני על תהליכי היצירה והחדשנות

זכות היוצרים, חופש הביטוי והאינטרנט

פרזיה וסאטירה ביצירות דיגיטליות

AI והשלכות אתיות של אינטליגנציה מלאכותית

מאגרי מידע ונתונים כיצירה דיגיטלית מוגנת

זכויות יוצרים, אתיקה ופייק ניוז (דיפ פייק)

תוכנת מחשב כיצירה מוגנת

זכויות וחובות של רובוטים | AI

משחקים ואפליקציות כיצירות מוגנות (היבטים שונים)

יצירות הנוצרות באמצעות מחשב Works Generated Computer

Linking באינטרנט וזכויות היוצרים

הזכות המוסרית והאינטרנט

ההגנה על היצירה ועל המידע באמצעים טכנולוגיים ועקיפתה

הבעלות ביצירות דיגיטליות, למי שייך המידע ולמי שייכת היצירה? לדוגמא זכויות יוצרים ביחסי עבודה; זכויות יוצרים ביחסי מזמין-קבלן; זכויות יוצרים בענפי תעשייה מסוימים כגון העיתונאות או הקולנוע.

היבטים הנוגעים לסוג מסוים של יצירות, כגון יצירות קולנועיות, יצירות אדריכליות, יצירות

צילום ויצירות האמנות הפלאסטית ציור וצילום

זכויות יוצרים, אמת, פייק, אתיקה וזכויות אדם

ניתוח כלכלי של סוגיות בדיני מידע וזכויות יוצרים לבעלי רקע כלכלי/ טכנולוגי מתאים

מטרות הקורס

בעידן המידע, הביג דאטה והגימינג, זכויות יוצרים הם הענף מרכזי בדיני הקניין הרוחני המובילים את החדשנות והיזמות. יצירות דיגיטליות כמו משחקי מחשב וסלולר, קולנוע, וידאו, סדרות טלוויזיה, מוסיקה, וכמובן אפליקציות, שואבות היום את מרבית הזמן הפנוי, ולפעמים גם את הזמן הלא פנוי של כלנו. טכנולוגיות חדשות מייצרות מציאות וירטואלית וגם דיפ פייק, שמאיים ישירות על ערכים של אמת, בעלות בקניין, זכויות היוצרים ואתיקה.

אי אפשר להבין את עידן המידע והתרבות הדיגיטלית בלי להבין את מקומם והשפעתם של יצירות דיגיטליות ודיני זכויות היוצרים, ואת היחסים בינם לבין חופש הביטוי ושאלות של אתיקה מקצועית בעידן הסייבר.

הקורס החדשני הזה תכליתו להבין את עיקרי דיני זכויות היוצרים בעידן הדיגיטלי, ואת השפעתם המכרעת על החברה והתרבות. הקורס ישרטט ויצביע על האתגרים שהציב בפניהם העידן הטכנולוגי.

דיני זכויות יוצרים עומדים בחזית הדיון החברתי והרגולטורי אשר מסדיר את נושא הזכויות בתחומי פעילות מרכזיים בעולם הכלכלה והטכנולוגיה כגון תחומי התקשורת, החדשות, המחשבים, הבידור הפרסום ועוד. נוכח התפתחות הטכנולוגית העצומה שחלה בשנים האחרונות לדינים אלה יש השפעה אדירה על החדשנות והתרבות, ומצד שני הם אלה שצריכים להתאים עצמם לאתגרים החדשים ולהציע כלים משפטיים מתאימים להתמודדות בעידן המישחוק והפייק.

במדינת ישראל חוקק בשנת 2008 חוק זכות יוצרים חדש ואנו כחלק מהקורס נבחן את תכליותיו והאם מציע פתרונות ראויים להתמודדות עם אתגרים אלה של העידן הטכנולוגי.

מבנה ציון הקורס

הציון ינתן על סמך עבודת גמר - (100%) - שאפשר לכתוב ביחידים או בזוגות.

ספרים:

אפורי תמיר, חוק זכות יוצרים נבו, 2012
גרינמן ט, זכויות יוצרים, אמנים ומפיקים – 2008

חקיקה:

חוק זכות יוצרים, תשס"ח – 2007.
חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט – 1979.
חוק זכויות מבצעים ומשדרים, תשמ"ד – 1984.
חוק להגנת מעגלים משולבים, תש"ס – 1999.
חוק העיצובים, תשע"ז – 2017.

מאמרים:

Choi, H. (2017). Copyright and Creativity of Popular Music in the Digital Age: Towards a Sustainable Cultural System. *International Journal of Contents*, 13(3).

Pager, S. A. (2019). Does Copyright Help or Harm Cultural Diversity in the Digital Age?. *Kritika Kultura*, 32, 397.

אורית פישמן אפורי, "זכויות אדם וזכויות תרבותיות: כלי לפיתוח מאוזן של דיני זכויות יוצרים בישראל", משפטים ל"ז תשס"ז 2007 עמוד 499.

ניבה אלקין קורן, "זכויות משתמשים", מתוך: יוצרים זכויות: קריאות בחוק זכות יוצרים, בעריכת ד"ר מיכאל בירנהק וד"ר גיא פסח הוצאת נבו 2008

יובל קרניאל, "חקיקת זכויות יוצרים בעידן המידע" משפט ועסקים כרך ג' תשס"ה 2005, עמוד 409

אסופת מאמרים בנושא החוק החדש: יוצרים זכויות: קריאות בחוק זכות יוצרים, בעריכת ד"ר מיכאל בירנהק וד"ר גיא פסח הוצאת נבו 2008

פסיקה:

רע"א 92/2687 גבע נ' חברת וולט דיסני, פ"ד מח 1 251;
ע"א 3425/17, נספרסו ישראל ואח' נ' אספרסו קלאב, נבו, מיום 7/8/2019

רקע תיאורטי וביבליוגרפי (לא חובת קריאה):

Haigh, Maria Haigh Thomas & Kozak Nadine I. (2017): Stopping Fake News, Journalism

Studies, DOI: 10.1080/1461670X.2017.1316681

Sloman, Steven & Fernbach Philip (2017) *The Knowledge Illusion: Why We Never Think Alone*. New York, Penguin. Chapter 7: Thinking with technology. , pp. 131-152.

Metzger, Miriam J. and Flanagin, Andrew J. (2013) Credibility and trust of information in online environments: The use of cognitive heuristics *Journal of Pragmatics* 59: 210–220.

Wtndy J. Gordon and Robert G. Bone, *Intellectual Property*, As published in *THE OXFORD HANDBOOK OF LEGAL STUDIES*, Peter Cane and Mark Tushnet, eds., Oxford University Press, pp. 617-646, October 2003.

Economic Theories

Copyright by Wendy J. Gordon and Robert G. Bone, in the *Encyclopedia of Law & Economics* available at <http://encyclo.findlaw.com/1610book.pdf>

William M. Landes & Richard A. Posner, *An Economic Analysis of Copyright Law*, 18 *J. LEGAL STUD.* 325 (1989).

Personality & Author's-Based Theories

1. Cyrill Rigamonti, *The Conceptual Transformation of Moral Rights*, 55 *Am. J. Comp. L.* 67 (2007).
2. Neil Netanel, *Alienability Restrictions and the Enhancement of Author Autonomy in United States and Continental Copyright Law*, 12 *Cardozo Arts & Ent. L.J.* 1 1994.
3. Mark A. Lemley, *Romantic Authorship and the Rhetoric of Property*, 75 *TEX. L. REV.* 873 (1997).

Justice and Fairness Theories

1. Justin Hughes, *The Philosophy of Intellectual Property*, 77 *Geo. L.J.* 287 (1988).
2. Lawrence C. Becker, *Deserving to Own Intellectual Property*, 68 *Chi.-Kent L. Rev.* 609 (1993).
3. Wendy J. Gordon, *Property Right in Self Expression: Equality and Individualism in the Natural Law of Intellectual Property*, 102 *Yale L.J.* 1533 (1993).

Democratic Theories

1. Neil W. Netanel, *Copyright and a Democratic Civil Society*, 106 *YALE L.J.* 283, (1996).
2. Jack M. Balkin, *Commentary: Digital Speech and Democratic Culture: A Theory of Freedom of Expression for the Information Society*, 79 *N.Y.U.L. Rev.* ,1 (2004).

Distributive Justice Theories

1. Anupam Chander & Madhavi Sunder, *Is Nozick Kicking Rawls's Ass? Intellectual Property and Social Justice* *UC Davis Law Review*, Vol. 40, 2007 Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract&eq;982981>
2. Margaret Chon, *Intellectual Property from Below: Copyright and Capability for Education*,

UC Davis Law Review, Vol. 40, p. 803, 2007 Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract&eq;971294>

3. Molly Shaffer Van Houweling, Distributive Values in Copyright, 83 Texas Law Review, 535 (2005) Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract&eq;671044>

Commons Theories

1. Yochai Benkler, Coase's Penguin, or Linux and the Nature of the Firm, 112 Yale Law Journal 369 (2002).

2. Lawrence Lessig, Re-crafting a Public Domain, 18 Yale Journal of Law & the Humanities 56 (2006).

User's Based Theories

1. Julie Cohen, The Place of the User in Copyright Law, 74 Fordham L. Rev. 347 (2005).

2. Rebecca Tushnet, Copy This Essay: How Fair Use Doctrine Harms Free Speech and How Copying Serves It, 114 YALE L.J. 535 (2004).

3. Joseph P. Liu, Copyright Law's Theory of the Consumer, 44 B.C. L. REV. 397 (2003).